

BASIN AÇIKLAMASI

İlimizde Hava Kirliliği kapsamında Basında çıkan haberlere ilişkin bilgilendirme amaçlı hazırlanmıştır.

Hava kirliliği, kirleticilerden atmosfere salınan toz, gaz, duman gibi zararlı maddelerden kaynaklanmakla beraber, hava kirleticileri üzerine negatif ya da pozitif etkisi olan meteorolojik parametrelerden ve topoğrafyadan da kaynaklanmaktadır. Atmosfere yayılan kirleticiler sebebiyle havanın doğal yapısı ve oranı değişime uğrar. Bu durum gezegenimiz için geri dönüşülemez tehlikeli sonuçların meydana gelmesine sebep olur.

İlimizde bulunan Çevre ve Şehircilik Bakanlığına ait Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu verileri incelendiğinde ölçülen parametrelerden **PM₁₀ (Partikül madde)** değerlerinin hem yaz mevsiminde hem de kış mevsiminde ulusal sınır değerlerin üzerinde olduğu görülmektedir.

İlimizdeki PM kaynaklı hava kirliliği; Aras Havzasında bulunan İller arasındaki uzun yıllar meteorolojik ortalama değerlere bakıldığında en az rüzgâr (yıllık 1,2 m/s) en az yağış (257mm) ve en az bağıl nem (%59) olması ayrıca verimli orman alanının bulunmaması, hâkim rüzgâr yönünde bulunan erozyon sahalarından taşınan tozların şehir merkezini etkilemesi ve en önemlisi Topoğrafik yapıdan kaynaklı İnversiyon (sıcaklık terslemesi) durumunun oluşmasıdır.

İlimizde, SERKA (Serhat Kalkınma Ajansı) ile Çevre, Şehircilik Ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nün Yapmış olduğu “**Iğdır Hava Kirliliği Kaynaklarını Arıyor**” Projeleri ile ilimizdeki hava kirliliği parametreleri akademik olarak araştırılmış olup, ayrıca İlimizde hava kalitesinin iyileştirmesi amacıyla Valiliğimiz tarafından 27.01.2025 tarihinde **Iğdır İli Hava Kirliliği ve Çözüm Önerileri konulu** Iğdır Üniversitesi ile ortaklaşa **Çalıştay** yapılmış, 13.03.2025 tarihinde **Iğdır İli Temiz Hava Eylem Planı(2025-2029)** hazırlanmış olup, hazırlanan “**Temiz Hava Eylem Planı**” kapsamında gerekli çalışmalar yapılmaktadır. Iğdır İli Temiz Hava Eylem Planı(2025-2029) kapsamında Hava Kirliliğini Önlemek İçin Kurumlar Tarafından Alınacak Tedbirler ve Görevler belirtilmiştir. THEP yer alan Kurumlar, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, Meteoroloji Müdürlüğü, Organize Sanayi Bölgesi(OSB), Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, İl Özel İdaresi, Belediye Başkanlıkları, Karayolları 184. Şube Şefliği, Orman İşletme Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğüdür.

Bakanlığımız, Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğümüz tarafından 11-14 Ağustos 2025 tarihleri arasında düzenlenen “Iğdır Ekosisteminde Erozyon ve Arazi Tahribatı” konulu hizmet içi eğitim programı Iğdır’da gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalar sonucunda, Iğdır Üniversitesinin ana yerleşkesindeki yaklaşık 600 dönümlük Arazisinde erozyon kontrolü ve iklim değişikliğiyle mücadele amacıyla yürütülen çevre seferberliği kapsamında 30 bin fidan ve 20 bin tohumun toprakla buluştuğu büyük ağaçlandırma çalışması başlatılmıştır.

Aynı zamanda, Hava Kirliliği ile mücadele kapsamında, Hava Kalitesinin İyileştirilmesi amaçlı olarak, Bakanlığımızca yapılan **Şartlı Nakdi Yardımlar** kapsamında **2024 Yılı** içerisinde Iğdır Belediye Başkanlığına 5.000.000 TL Şartlı Nakdi Yardım yapılmış, yapılan yardımla **300 adet Kombi** alınarak Vatandaşlara dağıtılmıştır. Yine, **2025 Yılı** içerisinde İl Özel İdaresine 10.000.000 TL Şartlı Nakdi Yardım Yapılmış ve **372 adet Kombi** vatandaşlara dağıtılarak Doğalgaz dönüşümüne destek olunmuştur.

Ayrıca, Sayın Vekilimiz Cantürk ALAGÖZ'ün girişimleri ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında (EPDK) ilimizin yatırım kontenjanı dolmasına rağmen ek kaynak ayrılmıştır. Önceki Yatırım Tavanı 18.658.000,00 TL iken ilave olarak 22.580.000,00 TL eklenmiştir. Valiliğimiz olarak Karayolları ile yapılan görüşmeler sonucunda şehrimizde bisiklet yolları yapılmış olup, yeni bisiklet yollarının yapılması içinde girişimlerde bulunulmuştur.

2015-2025 yılları arasındaki PM₁₀ VE SO₂ Miktarları arasındaki farkın Katı yakıtların denetlenmesi ve minimum seviyeye indirilmesi, motorlu taşıtlardan kaynaklanabilecek kirliliğin denetim altına alınması ve şehrin büyük bir bölümünde doğalgaza geçilmesine rağmen, hava kirliliğindeki düşüşün az olmasının sebepleri arasında, Iğdır Belediyesi'nin yoğun olarak yol, Su, kanalizasyon çalışmaları, altyapı çalışmalarının yetersiz kalması (Şehrin içerden dışarıya doğru asfaltlama çalışması yapılması, ana arterlerde ve ana arterlere çıkan cadde ve sokaklarda kaliteli ve kısa vadede bozulmayacak asfaltlama çalışmasının yapılması, parke yol malzemesi yerine kaliteli ve kısa vadede bozulmayacak asfalt kullanımının yaygınlaştırılması, bozulan asfaltlarda yerinde tespit yapılarak asfalt yamalarının bozulma yapmayacak şekilde yapılması, ana arterlerde zaman zaman sulama ve yıkama işleminin yapılarak tozdan ve çamurdan arındırılması, şehrin içinde stabilize ve toprak yol kalmadan asfaltlama yapılması vb.) ve Belediye imar çalışmalarının yavaşlamasından dolayı doğalgaz ağının genişletilememesi ile hâkim rüzgâr yönünde bulunan erozyon sahalarından taşınan tozların şehir merkezini etkilemesi ve en önemlisi topoğrafik yapı ve mikroklima etkisiyle İnversiyon (sıcaklık terslemesi) durumunun oluşmasıdır.

IĞDIR İLİ HAVA KALİTESİ PARAMETRELERİ DEĞİŞİM ORANLARI

YIL	PM10 (Yıllık Ortalama)	SO2 (Yıllık Ortalama)	PM2.5 (Yıllık Ortalama)	CO (Yıllık Ortalama)	NO2 (Yıllık Ortalama)	NOX (Yıllık Ortalama)	NO (Yıllık Ortalama)	O3 (Yıllık Ortalama)
2015	120,06	7,77	---	---	---	---	---	---
2016	106,3	9,07	---	---	25,71	35,87	10,17	47,55
2017	127,19	10,27	---	---	28,94	39,18	10,20	49,38
2018	121,78	13,02	---	---	26,41	39,71	13,31	52,78
2019	120,3	8,00	---	---	26,41	39,71	13,31	52,78
2020	86,75	8,32	55,03	---	28,59	38,77	10,17	56,23
2021	119,54	6,01	68,10	---	23,42	31,87	8,32	64,21
2022	109,27	6,2	53,80	---	24,12	31,72	7,55	29,08
2023	74,09	7,31	38,75	---	19,49	25,43	5,95	74,55
2024	99,47	6,39	50,50	---	23,93	32,93	9	61,19
2025	132,76	7,11	56,67	---	30,20	40,46	10,24	62,08

*Hava Kalitesi Ölçüm Verileri www.havaizleme.gov.tr adresinden 09.12.2025 itibari ile alınmıştır.

Bilgilerinize saygıyla sunulur.09.12.2025

Mahmut GÜLTEKİN
Çevre, Şehircilik Ve İklim Değişikliği İl Müdürü